

КРАТКИ ГОВОРНИ ОБЛИЦИ

Питалица је кратка прозна врста исказана кроз питања и одговоре, дакле кроз дијалог. Поенту сазнајемо у одговору.

Загонетка је краћи говорни облик који се састоји од вишезначног питања које има само један тачан одговор-одгонетку. У загонетки се пореди непознато с познатим. Врсте загонетки су: загонетке питалице, загонетке шале, загонетке „игре речима“. Многе загонетке заснивају се на игри речи. Њихова првобитна намена је забава, али служе и за изоштравање духа. Загонетка потиче из најстаријих времена и на својеврстан начин описује човека и свет који га окружује.

Пословице су мудрости настале на основу животног искуства. Изражавају општељудска, истинита запажања. Имају пренесено значење. Њима народ износи своја знања и мудрости. Основна им је намена да поуче. Пословице су нека врста народног свезнања. Исказују мудрости о човеку, о животу, о младости, о здрављу, о љубави, о пријатељству, о истини итд.

Изрека је сажет израз у којем је конкретна слика употребљена у пренесеном значењу. Разумљивост изреке заснива се на повезивању. Вук Караџић за изреке каже да су у *обичај узете речи*. Сажете су и њихова разумљивост се заснива на асоцијацијама, на заједничком усменом образовању казивача и слушалаца. Народне изреке могу сликовито да означе карактерне особине људи.

Поређење је стилска фигура којом се нешто доводи у везу и упоређује. Поредбени однос истиче се речима *као, слично, попут, налик, исто*, али може да се наслути и без њих. У народном говору честа су устаљена поређења. На пример: *жито као злато, висок као бор, витка као јела, вредна као пчела, веран као пас*. Поједина народна поређења могу бити и шаљива. Духовит смисао настаје онда када се појмови пореде по супротности. На пример: *Сигуран као врбов клин. Лети као мува без главе*.

Примери кратких говорних облика налазе се у читанци „Чаролија стварања“ на странама 131 и 132.